

Projektbeskrivelse

Projektets titel	Projekt Paro - effekt af og perspektiver i brugen af sælrobotten Paro
1. Projektets baggrund	<p>Projekt Paro er et fuld-skala projekt, der systematisk undersøger den praktiske anvendelighed af sælrobotten Paro indenfor kredsen af ældre og personer med hjerneskade i Europa. Der er i projektet fokus på sælrobotens virkning i forhold til projektets målgrupper, og på at afklare og dokumentere effekten samt at synliggøre dette overfor projektdeltagerne, offentlige instanser og øvrige interessenter og aktører indenfor ældre- og omsorgsfeltet.</p> <p>Projektet er igangsat af Teknologisk Instituts Center for Robotteknologi i forbindelse med det aktuelle og stigende fokus på begrebet velfærdsteknologi indenfor omsorgs- og ældreområdet. Center for Robotteknologi har bl.a. velfærdsteknologi og menneske/robot relationen som fokusområder, og med Projekt Paro arbejdes der dybere med analyse af disse forhold. Det er ideen med projektet, at den viden der skabes kan overføres og anvendes fremadrettet indenfor velfærdsteknologi- og robotområdet. Fx ved at bidrage til udvikling af en model for hvordan velfærdsteknologiske hjælpemidler og systemer kan evalueres, og ved en øget erkendelse i forhold til interaktionen mellem mennesker og robotter.</p> <p>Ny teknologi indenfor omsorgsfeltet har mange muligheder og perspektiver, men dels er teknologi ikke særlig udbredt i feltet, dels eksisterer der kun sparsom viden om og erfaringer med hvordan velfærdsteknologi kan støtte, hjælpe og sikre borgeren og forbedre forholdene for de pårørende og omsorgspersonerne. Desuden er den offentlige sundhedssektor under pres pga. tiltagende færre personaleresressourcer samt et stigende antal og mere plejkrævende borgere.</p> <p>Det antages at sælrobotten kan bidrage til at reducere en række problemer indenfor ældre- og socialomsorgen. Projekt Paro bygger i den sammenhæng på erfaringerne fra projekt <i>Vær Tryk</i>, finansieret af Velfærdsministeriet, som viste, at sælrobotten med succes kan anvendes til personer med forskellige typer af kognitive og adfærdsmæssige handicap.</p>
2. Målgrupper	<p>De personer som ventes at kunne have effekt af sælrobotten, og som dermed indgår som projekts fire primære målgrupper, repræsenterer ikke homogene og eksakt definerede grupper. Nogle har ingen diagnoser, andre har forskellige typer og grader af demens eller hjerneskade, og atter andre har komplekse, multifacetterede og svært invaliderende (fx psykiatriske) sygdomme og tilstande eller kognitive og adfærdsmæssige mestrings- og funktionstab.</p> <p>Projektets <u>første primære målgruppe</u> er institutionaliserede og hospitalsindlagte ældre enkeltpersoner med udtalte demenssymptomer og psykiatriske (adfærds)symptomer, som har vanskeligt ved at samarbejde omkring daglige gøremål, personlig hygiejne mm. Personerne kan være angste, (indre) urolige, omkringvandrende, deprimerede, udadreagerende eller afatiske. De kan være svære at skabe tryghed for, at aktivere, at glæde, at få reaktioner fra, få følelser frem hos eller at 'nå' kommunikativt. Eller de bliver let irriterede, har svært ved at 'holde fokus' og ved at koncentrere sig. Der er her tale om en <i>terapeutisk</i> anvendelse af sælrobotten, hvor den anvendes som mediator - typisk i forhold til enkeltpersoner.</p> <p>Projektets <u>anden primære målgruppe</u> er institutionaliserede ældre (både ikke-demente og let-demente) som glædes ved eller savner aktivitet, beskæftigelse, stimulation, leg, kontakt,</p>

	<p>kommunikation, (selv)iscenesættelse, eller én at betro sig til. Der kan være tale om personer som savner kontakt og respons i relation til at <i>give</i> omsorg til nogen eller at <i>'være noget'</i> for nogen. Det kan også være personer som er forvirrede, ængstelige, som let bliver irriterede eller som har svært ved at <i>'holde fokus'</i> og koncentrere sig. I forhold til den anden primære målgruppe anvendes sælrobotten med et <i>socialt</i> sigte, og typisk for både enkeltpersoner og mindre grupper af personer.</p> <p>Projektets <u>trede primære målgruppe</u> er fysisk og psykisk udviklingshæmmede personer (yngre såvel som ældre) personer med erhvervede hjerneskader og neurologiske sygdomme og tilstande, samt personer indenfor eller grænsende op til psykiatrien.</p> <p>Projektets <u>fjerde primære målgruppe</u> er hjemmeboende personer med samme karakteristika som i de ovennævnte tre primære målgrupper, for hvem situationen og tilstanden betyder, at de serviceres af det fagligt professionelle omsorgssystem.</p> <p>Projektets <u>femte målgruppe</u> er pårørende og omsorgspersoner i de respektive ovennævnte felter og miljøer.</p>
<p>3. Formål</p>	<p>I forlængelse af ovenstående er projektets primære formål at fokusere på at dokumentere effekter ved brugen af sælrobotten for alle målgrupper, at opbygge viden om forudsætninger for vellykket interaktion mellem mennesker og robotter, samt at omsætte denne viden til en forbedret udvikling og anvendelse af robotter generelt.</p> <p>Projektet har ligeledes til formål at bidrage til udviklingen af en generisk metode til vurdering af velfærdsteknologiers effekter og anvendelser.</p>
<p>4. Mål og evaluering</p>	<p>Det er suverænt projektets tilmeldte institutioner, enheder og projektdeltagere der er primus motorer for og forestår implementeringen, afprøvningen, eksperimenteringen med og den faglige udvikling af brugen af sælrobotten. I forlængelse heraf foretager projektdeltagerne – inspireret af Certificeringskurset – også forskellige typer af selvvalgte registreringer, evalueringer og effektmålinger som de finder relevante og hensigtsmæssige.</p> <p>Med henblik på vidensdeling og indsamling af de praksiserfaringer som projektdeltagerne erhverver, afholdes der hvert forår og efterår Erfaringsudvekslingsmøder for og med projektdeltagerne. Erfaringsudvekslingsmøder opsamles i en casesamling.</p> <p>Herudover forestår Teknologisk Institut, Center for Robotteknologi en række koordinerede og overordnede evalueringer og analyser, som refererer til de ovenfor nævnte målgrupper og formål. Også eksterne parter (fx universitetsstuderende og forskningsinstitutioner) bidrager med videnskabeligt at reflektere og vurdere effekt af sælrobotten, den overordnede menneske-robot-relation samt udviklingen af en metode der kan vurdere velfærdsteknologiers effekt og anvendelse.</p> <p>I relation til ovenstående målgrupper (pkt. 2) og formål (pkt.3) udspecificeres nedenfor de konkrete mål i projektet. Der skal gennemføres en række analyser på dette område med udgangspunkt i fire forskellige observationsfelter. De fire felter er:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Forhold vedrørende sælrobottens teknik og brugerens fysik 2. Forhold vedrørende det offentlige servicesystem 3. Forhold vedrørende miljø og sociale relationer 4. Forhold vedrørende brugerens egen oplevelse <p>I forhold til det første observationsfelt (forhold vedrørende sælrobottens teknik og brugerens fysik) skal det analyseres <i>hvordan</i> sælrobotten virker ved at gennemføre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 (Geronto)psykiatrisk vurdering af sælrobottens effekt

	<p>I forhold til det andet observationsfelt (forhold vedrørende den offentlige service) skal det analyseres <i>hvornår</i> (i hvilke situationer og relationer) sælrobotten virker ved at gennemføre:</p> <p>2.1 Scoring af enkeltpersoners demenssymptomer før og efter brug af sælrobotten 2.2 Kortlægning af hvilke karakteristika de borgere, som sælrobotten virker for, har</p> <p>I forhold til det tredje observationsfelt (forhold vedrørende miljø og sociale relationer) skal det analyseres <i>for hvem, på hvilke måder og i hvor høj grad</i> sælrobotten har betydning ved at gennemføre:</p> <p>3.1 Analyse af personalets fysiske og psykiske arbejdsmiljø 3.2 Interview af pårørende om deres oplevelse af sælrobotens effekt</p> <p>I forhold til det fjerde observationsfelt (forhold vedrørende personens egen oplevelse) skal sælrobotens <i>betydning for enkeltpersonerne, de konkrete brugere</i> af sælrobotten analyseres ved at gennemføre:</p> <p>4.1 Interview af enkeltstående borgere</p> <p>Tilknyttede erfaringer relaterer sig til hvordan menneske-robotrelationen kan evalueres. Således vil projekt Paro generere erfaringer der kan bidrage til at udvikle sensorer, software, aktuatorer, feedback, design mm i forhold til udviklingen af velfærds- og robotteknologi der (overordnet og på sigt) virker og fungerer for brugeren selv, for brugerens pårørende og for omsorgspersonerne i det offentlige servicesystem. Desuden relaterer de sig til hvordan 'Velfærdsteknologi' kan evalueres. Således vil Paro-projektet generere erfaringer i forhold til hvilke evalueringsmetoder og redskaber der er bedst egnede til at vurdere velfærdsteknologi.</p> <p>Erfaringsopsamlingen og den løbende evaluering understøttes af en forskningsgruppe bestående af relevante eksperter.</p>
<p>5. Projektets faglige fundament</p>	<p>Det er en grundlæggende ide i projektet at sælrobotten ikke skal erstatte omsorg, pleje og kvalitet i relationer, kontakt og kommunikation. Ideen er i stedet at supplere, berige og understøtte (demens)faglighed med endnu et redskab, endnu en pædagogisk eller terapeutisk metode eller tilgang, hvorfor sælrobotten meget vel kan tænkes sammen med både levende dyr, demensdukker og andet.</p> <p>Det er også ideen at sælrobotten bruges reflekteret i et (demens)fagligt kompetent miljø, og ikke som en passiv metode eller en erstatning for nærvær og menneskelig interaktion og omsorg.</p>
<p>6. Aktiviteter og milepæle</p>	<p>Hvad angår evalueringen af sælrobotten, er tidsplanen som følger:</p> <p>1.1 (Geronto)psykiatrisk vurdering af sælrobotens effekt:</p> <p>2.1 Scoring af enkeltpersoners demenssymptomer før og efter brug af sælrobotten:</p> <p>2.2 Kortlægning af hvilke karakteristika de borgere, som sælrobotten virker for, har:</p> <p>3.1 Analyse af personalets fysiske og psykiske arbejdsmiljø:</p>

3.2 Interview af pårørende om deres oplevelse af sælrobotens effekt:

4.1 Interview af enkeltstående borgere:

Udarbejdet af: Lone Gaedt

Dato: 25.2.10

Godkendt af: Troels Oliver Vilms Pedersen

Dato: 25.2.10